

בש"פ 5380/14 - אחמד אבו סנינה נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 5380/14

לפני: כבוד השופט ח' מלצר

העורר: אחמד אבו סנינה

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים ב-מ"ת
38172-06-14 (כב' השופט ב' גרינברגר) מתאריך
8.7.2014

תאריך הישיבה: ט"ז באב התשע"ד (12.8.2014)

בשם העורר: עו"ד עומייר א' מריד

בשם המשיבה: עו"ד דפנה שמול

החלטה

1. לפני ערר שהוגש לפי סעיף 53 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), על החלטת בית המשפט המחוזי הנכבד בירושלים (כב' השופט ב' גרינברגר) ב-מ"ת 38172-06-14 מתאריך 8.7.2014.

להלן יובאו בקצרה הנתונים הדרושים להכרעה במכלול.

עמוד 1

2. כנגד העורר וכנגד נאשם נוסף הוגש כתב אישום בבית המשפט המחוזי בירושלים. לפי הנטען בכתב האישום, ב"יום ירושלים" (שחל בתאריך 28.5.2014), התרחשו התפרעויות בעיר העתיקה בירושלים, שכללו יידויי אבנים לעבר כוחות הביטחון ויהודים ששהו באזור. באותו היום, נפגש העורר עם מעורבים אחרים (להלן: המעורבים), והם קשרו קשר ליידות אבנים, בשעות הערב, מגג ביתו של אחד המעורבים (להלן: הבית). לאחר מכן, הצטיידו העורר ושאר המעורבים בכ-15 אבנים בגדלים שונים, וסידרו אותן על גדר אבן שהקיפה את גג הבית. העורר והמעורבים, כל אחד בתורו, התקרבו אל שפת הגג, והביטו לרחוב במטרה לאתר יהודי לשם יידוי אבנים לעברו. בשעה 21:00 לערך, עבר שוטר מתחת לגג הבית, והעורר או אחד משניים מהמעורבים האחרים השליך אבן במשקל של 2.3 ק"ג לעברו. כתוצאה מהמעשה, נגרם לשוטר שבר בגולגולת, הוא איבד את ראייתו באופן זמני, סבל מכאבים בגב וברגל, אושפז למשך שבועיים, ונכון לעת הגשת כתב האישום הוא שהה ב"בית לוינשטיין".

3. נוכח המעשים המתוארים לעיל - העורר הואשם בחבלה חמורה בכוונה מחמירה (עבירה לפי סעיף 329(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין)), בניסיון לתקיפת שוטרים בנסיבות מחמירות (עבירה לפי סעיף 274(2) ו-3) בצירוף עם סעיף 25 לחוק העונשין), ובהשתתפות בהתפרעות (עבירה לפי סעיף 152 לחוק העונשין).

השתלשלות העניינים בהליכי המעצר

4. בתאריך 8.7.2014 התקיים דיון בבקשת המדינה למעצר העורר ושני נאשמים נוספים עד לתום ההליכים המשפטיים נגדם (עם זאת, אתייחס להלן רק לקביעות הרלבנטיות לעורר). המשיבה טענה כי במכלול החומר יש כדי להצדיק את המסקנה כי קיימות ראיות לכאורה לביסוס אשמתו של העורר. בין היתר, התבססה המשיבה על הודעתו של אחד מהנאשמים (להלן: ברגיתי), בה תיאר כיצד המעורבים אספו את האבנים, כיצד החליטו לעלות על גג הבית ולידות אבנים, ולבסוף אף תיאר את אופן פעולתם על גג הבית. עוד הודגש על ידי המשיבה, כי על אף שמעשה זריקת האבן על השוטר נעשה רק על ידי אחד מהחבורה, כתב האישום מייחס לשלושת הנאשמים אחריות למעשה כמבצעים בצוותא.

מנגד, ב"כ העורר טען כי כתב האישום מבוסס כולו על גירסתו של ברגיתי, ולגישתו, הודעותיו של ברגיתי מלאות סתירות, אשר לא נבחנו, כנדרש, על ידי המשטרה.

5. בית המשפט המחוזי, תיאר בפסק דינו את מגוון הראיות המצויות בתיק החקירה, וביניהן את הודעותיהם של העורר ושל שני הנאשמים, על גרסאותיהם השונות. על יסוד הראיות הנ"ל קבע בית המשפט המחוזי כי קיימות ראיות לכאורה כנגד העורר. את קביעתו זו, ביסס בית המשפט המחוזי בעיקר על אחת מהודעותיו של ברגיתי, בה ברגיתי הפליל את העורר. בית המשפט המחוזי הוסיף כי על אף שברגיתי חזר בו ממרכיבים מרכזיים בהודעותו המפלילה - אין בכך להכריע בשלב זה, וזאת נוכח ההלכה שלפיה סתירות בין גרסאות, אין בהן כשלעצמן כדי לשלול את קיומה של תשתית ראייתית לכאורית בתיק. זאת ועוד, לגרסתו של ברגיתי בהודעתו המפלילה נמצאו תימוכין נוספים, בין השאר, בתרגיל חקירה שהתבצע בין מדובב לבין ברגיתי, לפיה ברגיתי הודה בפניו המדובב כי היה נוכח יחד עם המעורבים האחרים על

הגג, וכי הוא יודע מי זרק את האבנים.

6. משקבע בית המשפט המחוזי הנכבד כי קיימות ראיות לכאורה לביסוס אשמתו של העורר, ונוכח העובדה שמדובר במעשה אלימות חמור, מצא בית המשפט המחוזי הנכבד כי קמה עילת מעצר סטטוטורית לפי סעיף 21(א)(1)(ג)(4) לחוק המעצרים, והורה על מעצרו של העורר עד תום ההליכים.

מכאן הערר שלפני.

טענות הצדדים

7. לטענת העורר, נוכח הכחשות, סתירות וקשיים, אשר עלו בגירסאות שמסר ברגיתי וכן בגירסאות שמסר העורר - אין גרסה קוהרנטית שניתן לבסס עליה את כתב האישום. עוד טוען העורר כי יש לבחון חלופת מעצר עברו, שתפיג את החשש ממסוכנותו, תוך פגיעה קטנה יותר בחירותו. על כן, ביקש העורר כי יוגש תסקיר מעצר בעניינו.

כאן המקום לציין כי העורר צירף לערר חוות דעת פסיכיאטרית, אך לאחר שעיינתי בה (הגם שהוגשה לאחר הדיון) - הגעתי למסקנה כי אין לה רלבנטיות להכרעה בערר.

8. באת-כח המשיבה טענה מנגד, תוך שהיא סומכת את ידיה על החלטת בית המשפט המחוזי הנכבד, כי הראיות הקיימות בתיק החקירה מקימות תשתית ראייתית לכאורית לכך שהעורר אכן ביצע את המעשים המיוחסים לו בכתב האישום. באת-כח המשיבה מציינת, כי על היות העורר נוכח בקרבת הבית ממנו נזרקו האבנים ניתן ללמוד לא רק מגירסתו של ברגיתי, אלא גם מתוך הודעתו השנייה של העורר. באת-כח המשיבה טענה כי על אף שהעורר הכחיש בהודעתו את מעורבותו באירוע, מושא כתב האישום, נמצאו בהודעה אי דיוקים, אשר יש בהם כדי להטיל ספק בגירסתו. לבסוף הטעימה ב"כ המשיבה כי אין מקום לשחרר את העורר לחלופת מעצר, וזאת נוכח: חומרת העבירה, תוצאותיה, ואופיה האידיאולוגי.

דיון והכרעה

9. לאחר עיון בהודעת הערר, שמיעת טענות הצדדים, ועיון בחומר החקירה שנמסר לידי - הגעתי למסקנה כי דין הערר להידחות. הנימוקים למסקנתי זו יובאו מיד בסמוך.

10. ככלל, בית המשפט הבוחן את דבר קיומן של ראיות לכאורה במסגרת דיון במעצר עד תום ההליכים, איננו נדרש לשאלות של מהימנות עדים ולסתירות כאלה ואחרות ככל שהן עולות מן העדויות שנגבו. ההחלטה בעניינים הללו שמורה, בעקרון, לבית המשפט השומע את הראיות בתיק העיקרי (עיינו: בש"פ 10251/04 קריאולין נ' מדינת ישראל (15.12.2004)).

נוכח האמור לעיל - לא מצאתי כי הסתירות השונות הנטענות, אשר נמצאו בגירסאות של ברגיטי והעורר, מאיינות לחלוטין את משקלן הראייתי של ההודעות, באופן שבו לא מתקיימת כל תשתית ראייתית לכאורית לביסוס העבירות המיוחסות לעורר בכתב האישום. כפי שקבע בית המשפט המחוזי הנכבד, על פניו, הודעתו של ברגיטי מפלילה את העורר בעבירות המיוחסות לו, וככל שלעורר יש השגות על הודעתו של ברגיטי - עליהן להישמע במסגרת הדיון בתיק העיקרי. גם בעובדה כי בגרסתו הראשונה של העורר הוא טען לחוסר מעורבות מוחלטת באירוע, בעוד שמגרסתו השנייה ניתן למצער ללמוד על קשר שלו לזירת האירוע - יש כדי לסייע לביסוס ראיות לכאוריות כנגד העורר.

11. באשר לאפשרות השמת העורר בחלופת מעצר, הדין קובע כי כאשר נשקפת מהנאשם מסוכנות, אשר לא ניתן להפחיתה בצורה מספקת באמצעות חלופת מעצר - יש להותיר את הנאשם במעצר עד לתום ההליכים (ראו למשל החלטתי ב-בש"פ 7055/13 זובידאת נ' מדינת ישראל (5.11.2013)). עילת המעצר במקרה מושא הערר, נובעת ראשית לכל ממסוכנותו הסטאטוטורית של העורר, וזאת משום שהעבירות המיוחסות לעורר הינן עבירות של אלימות חמורה (ראו: סעיף 21(א)(1)(ג)(4) לחוק המעצרים). מדובר בעבירות אלימות בצוותא, על רקע אידיאולוגי-לאומני, אשר גרמו לפגיעה חמורה בשוטר, שאף הצריכה שיקום ממושך. בנוסף, לעורר עבר פלילי בגין השתתפות בהתפרעות, וניסיון לתקיפת שוטר. בנסיבות אלו, ולאור מוכנותו של העורר להיות לכאורה שותף, להתארגנות קבוצתית שגרמה לפגיעה קשה בשוטר נראה כי אין בחלופת מעצר כדי להפיג את החשש שהעורר עלול לחזור ולעשות מעשה דומה עד להכרעה בעניינו (השוו: בש"פ 748/13 דיבס נ' מדינת ישראל (7.2.2013)).

12. סוף דבר - הנני דוחה את הערר. העורר יישאר איפוא במעצר עד לתום ההליכים כנגדו.

ניתנה היום, כ"א באב התשע"ד (17.8.2014).

שׁוֹפֵט